

Nemzeti Színház

2 0 1 2

2 0 1 3

2011 | 2012

1. A Nemzeti Színház támogatói 2011/2012-ben

Az idei, 2011/2012-es évad programjának megvalósításához nagy örömünkre sikerült támogatókat találnunk. Ezúton is köszönjük kiemelt partnerünk, a **MasterCard®**, valamint az **EON Hungária Zrt.**, a **Patika Pénztár**, a **Griff Gentleman's**, a **Korda Filmpark**, a **Győri Kft.** és az **OTP Klub** hozzájárulását a Nemzeti Színház terveinek megvalósításához.

2. A Nemzeti Színház vendégszereplései 2011/2012-ben

A 2011 őszi vendégjátékok után, amikor **A jég** Pilsenben, a **Vadászjelenetek Alsó-Bajorországból** című előadás Nyitrán, a **Három nővér** Bukarestben volt látható, évad végéig a következő meghívásoknak tesz eleget a Nemzeti Színház társulata:

| 2012. május 7.

Ulrich Hub: Náthán gyermekei című ifjúsági előadásunk, melyet **Gigor Attila** rendezett, meghívást kapott a VI. Kaposvári Nemzetközi Gyermekek- és Ifjúsági Színházi Biennáléra.

| **Sütő András: Egy lócsiszár virágvásárnapja** (rendező: **Znamenák István**) című előadásunk a versenyez a 2012. június 7. és 16. között megrendezésre kerülő XII. Pécsi Országos Színházi Találkozón.

2012 | 2013

3. A társulat a 2012/2013-as évadban

A 2012/2013-as évadban a Nemzeti Színházhoz szerződik **Tenki Réka** és **Gáspár Sándor**, **Rába Roland** pedig távozik a társulattól.

4. Bemutatók a 2012/2013-as évadban

A Nemzeti Színház továbbra is fontos feladatának tartja, hogy kérdéseket tegyen fel korunkról, önmagunkról, helyet adva a különböző gondolkodásmódoknak, megközelítéseknek, a sokszínűség jegyében: a demokrácia működésének ellentmondásai, a lelkiismeret és az önvizsgálat, a személyiség útkeresése, a hatalom és identitás kérdései mellett a szerelemfélétről, a generációk közti ellentétekről, a kultúrák örök értékeiről szeretnénk együtt gondolkodni nézőinkkel – különböző színházi formákban, különböző művészi felfogásban –, nem csak a dráma, hanem a játékosság, a humor nyelvén is.

TONY KUSHNER | **ANGYALOK AMERIKÁBAN**

bemutató | **2012. szeptember 28.** | Nagyszínpad

rendező | **ANDREI ȘERBAN**

játsszák | **Söptei Andrea, Tenki Réka, Udvaros Dorottya, Alföldi Róbert, Kulka János, László Zsolt, Stohl András**

A Nemzeti Színház különleges estét kínál nézőinek a kortárs amerikai szerző, **Tony Kushner** műveinek bemutatásával, mert az **Angyalok Amerikában** tulajdonképpen két teljes estés színdarab, melyet a világon első alkalommal egy előadásba összevonva játszhatunk el a szerző engedélyével, **Szálinger Balázs** fiatal költő új fordításában.

Az első rész, a **Közeleg az ezredforduló** 1993-ban elnyerte a legjobb drámának járó Pulitzer-díjat. A darab „az amerikai nemzet állapotát” vizsgálja: azokat a faji, vallási, politikai és társadalmi kérdéseket, amelyekkel az országnak szembe kellett néznie a Reagan-elnökség idején, amikor az AIDS járványként terjedt. A darab szereplői igyekeznek értelmet találni egy Isten által látszólag elhagyott világban. Egyesek tagadnak, elutasítanak és elbuknak, de az erősebbek megmenekülnek, és megnyugvást lelnek a mások iránti könyörületességben és elkötelezettségben. A második rész, a Tony-díjas **Peresztrojka** a történet folytatása.

A két színdarab olyan drámai egységet alkot, amelyet joggal díjaztak a mai Egyesült Államok ábrázolásáért, ahogyan azt a kegyetlen valóság és a csodás fantázia keverékeként mutatja be, annak tragikus és komikus oldalaival, a benne rejlő aljassággal és könyörületességgel. Angyalok és valós történelmi alakok, kitalált szereplők és szellemek együtt jelennek meg a színpadon és vonják kétségbe a valóságosról alkotott elképzeléseinket.

A demokrácia megértése, földolgozása és annak válsága társadalmunk újlag jelentkező problémája, melyre e darab is keresi a lehetséges megoldásokat. A Vígyszínház átalakítása idején a sátorban mutatta be **Rudolf Péter** nagyhírű rendezésében a mű első részét. A Nemzeti Színházban most **Andrei Șerban** román származású, Amerikában élő rendező állítja színpadra az **Angyalok Amerikáiban**.

VÖRÖSMARTY MIHÁLY | **CSONGOR ÉS TÜNDE**

bemutató | **2012. október 6.** | Gobbi Hilda Színpad

rendező | **TENGELY GÁBOR**

játsszák | **Martinovics Dorina, Molnár Piroska, Nagy Mari, Radnay Csilla, Tompos Kátya, Farkas Dénes, Fehér Tibor, Földi Ádám, László Attila, Nagy Zsolt**

Vörösmarty Mihály drámai költeményét filozofikus mesének, szerelmi sorstragédiának, de ugyanakkor vérbő komédiának, a magyar mondavilágot megidéző tragédiának is szokták olvasni és ábrázolni. Mindenkori kihívás a színház alkotói számára.

A **Csongor és Tünde** a **Bánk bán** és **Az ember tragédiája** mellett a magyar drámairodalom harmadik alapműve, így az impozáns triumvirátus tagjaként nem hiányozhat a Nemzeti Színház repertoárjáról. Folytatni kívánjuk azt a küldetésünket, hogy nagy klasszikusainkat korszerűen, játékosan, a fiatalok számára lebilincselően izgalmasan mutassuk be.

Ebben a különleges kalandban lesz vezetőnk **Tengely Gábor**, a győri Vaskakas Bábszínház számos díjjal kitüntetett fiatal művészeti vezetője, aki először rendez a Nemzeti Színházban, és aki egyaránt otthonosan mozog a mesék, a csodák, a színek és formák birodalmában.

AGOTA KRISTOF | EGY ELSURRANÓ PATKÁNY

MAGYARORSZÁGI BEMUTATÓ

A GERGYE KRISZTIÁN TÁRSULAT, A KŐSZEGI VÁRSZÍNHÁZ ÉS A NEMZETI SZÍNHÁZ KÖZÖS PRODUKCIÓJA

bemutató | **október 14.** | Kaszás Attila Terem

rendező-koreográfus | **GERGYE KRISZTIÁN**

játsszák | **Bánfalvi Eszter, Murányi Tünde, Gergye Krisztián, Hollósi Frigyes, Makranczi Zalán, Marton Róbert, Szatory Dávid**

Agota Kristof: **Egy elsurranó patkány** című színdarabja kiváló lehetőséget nyújt a műfajok – irodalom, színház, tánc – közötti átjárásra. Külföldön számos alkalommal játszották már. A Nemzeti Színházban magyarországi bemutatóként kerül színre Agota Kristof legjelentősebb drámai műve. Az író halálának első évfordulójára szánt előbemutató Kőszegen méltó tisztelgés lehet a helyi kötődésű író munkássága előtt, mint ahogy a rendező-koreográfus is a város szülötte.

Esterházy Péter így ír a szerzőről:

„Agota Kristof nem magyar szerző, hanem svájci vagy francia, minthogy franciául ír. Azonban az emlékei magyarok, a táj, amit a szemében hordoz, magyar. Ami nem érték vagy érdem – hanem nagyon érdekes. Hogy van egy nem magyar író, aki magyar könyveket ír, hogy messziről nézi valaki ugyanazt, amit mi innét. De ezt csak mellesleg említtem. És megkülönböztetett figyelmükbe ajánlom ezt a valakit, Kristóf Ágotát, azaz Agota Kristofot.”

Földes Anna kritikus így fogalmaz a színdarabról:

„A szerző legérdekesebb és legeredetibb drámája hatásában kivédhetetlenül erős, szürreális történelmi játék. A történet párhuzamosan egy lakás nappalijában és egy börtöncellában játszódik. Különös a kettős személyiségű szereplők, Brig-Georges, börtönőr és szolga, illetve a bírót és az elítéltet azonosító Bredumo és Keb páros összetartozása, voltaképpen az elnyomók és elnyomottak viszonyrendszerét érzékelteti. A hősök leplezni sem próbálják, hogy a damaszkuszi útról kerültek a színpadra: akik fiatalon eszmékért lelkesültek, később egymás gyilkosaiként kényszerülnek szembenézésre. A lazán összefűzött, de egyenként is suggesztív cselekménymozzanatok végül is az erőszak és az elnyomás elleni vádbeszéddé szerveződnek.”

SZABÓ KIMMEL TAMÁS – MAKRANCZI ZALÁN – MÁTYÁSSY BENCE – MATKÓ TAMÁS | **JÖNNEK A MAN-EK!** (MUNKACÍM) **ŐSBEMUTATÓ**

bemutató | **2012. december 7.** | Nagyszínpad

rendező | **MÁTYÁSSY BENCE**

játsszák | **Bánfalvi Eszter, Gáspár Kata, Gerlits Réka, Martinovics Dorina, Molnár Piroska, Radnay Csilla, Törőcsik Mari, Bodrogi Gyula, Előd Álmos, Hollósi Frigyes, László Zsolt, Marton Róbert, Sinkó László, Stohl András, Szabó Kimmel Tamás, Szatory Dávid, Znamenák István**
közreműködik az **Óbudai Danubia Zenekar**

Új zenés darabot készít elő a színház. Régóta tervezzük groteszk, abszurd humorú, ugyanakkor friss és modern slágerekkel-dalokkal átszótt kortárs mű létrehozását. A társulat fiatal színészei, „saját erőből”, saját ötletük alapján írják ezt a show-t.

Sötét erők meg akarják szerezni Magyarország rejtett, föld alatti vízkészletét. Ennek érdekében alantas eszközökkel próbálják magukhoz kaparintani a hatalmat. Egy becsületes, jóérzésű fiú vállalja, hogy megállítja a gonoszt, de sajnos mivel nincs elég gyakorlata gonosz-megállításban, levelet ír Batmannek.

Az amerikai szuperhősök – Batman vezetésével – Magyarországra sietnek, hogy kiálljanak az igazság mellett. Ám vészhelyzetben gyorsan kell cselekedni, így mialatt ideér a segítség Amerikából, a bátor magyar fiú igazi hőssé avanzsál.

Mitől válik valaki hőssé? Akaratán kívül, vagy készül rá? Meddig fénylik a csillaga? Milyen pályát jár be? Mitől szuperhős? Mit kell beáldoznia egy ilyen életért? Másokért él, de közben nem veszíti-e el önmagát? Melyik az a pillanat egy társadalom életében, amely előhívja képzeletéből a szuperhőst?

Ősbemutató, nagyszabású zenés-táncos show a Nemzeti Színház Nagyszínpadán, parádés szereposztásban.

ANTON PAVLOVICS CSEHOV | **SIRÁLY**

bemutató | **2013. január 12.** | Gobbi Hilda Színpad

rendező | **ALFÖLDI RÓBERT**

játsszák | **Básti Juli, Nagy Mari, Tenki Réka, Tompos Kátya, Blaskó Péter, Farkas Dénes, Fehér Tibor, Földi Ádám, Kulka János, Szarvas József**

Az Oroszország-szerte híres színésznő nyaralni érkezik bátyjához és fiához a vidéki birtokra. Magával hozza a híres és sikeres író. A kellemesnek induló nyár fölkavarja a szenvedélyeket. Az íróba beleszeret a helyi föld-birtokos színésznőnek készülő lánya, Nyina, aki eddig a színésznő fiával képzelte el a jövőjét. A szerelemfáltás és a meg nem értett vágyak, a „mindenki mást szeret” fájdalmas komédiája Csehov remekműve, melynek mélyén egy **Hamlet**-ihlette történet is húzódik és vádirat is egyben a tehetségtelenség, a középszerűség ellen. A fiatalok és az idősek közötti meg nem értés és félreértés keserű rajza is. Alföldi Róbert rendezői pályája elején már színpadra állította a **Sirályt**.

HEINRICH VON KLEIST | **AMPHITRYON**

bemutató | **2013. március 2.** | Gobbi Hilda Színpad

rendező | **GOTHÁR PÉTER**

játsszák | **Schell Judit, Tenki Réka, Alföldi Róbert, Nagy Zsolt, Znamenák István**

Amphitryon hadvezér mitologikus történetét több drámaíró, többféle megközelítésben írta meg, fogalmazta bele saját korát, kezdve Szophoklész elveszett drámáinak egyikeként, Plautus vérbő komédiájaként, Molière tragikomédiába hajló színdarabként, hogy végül Heinrich von Kleist német romantikus drámaíró különös és nagy ívű művében minden eddigi formát és tudást egyesítő, időmértékes, rímes drámájában teljesebben ki.

Forgách András műfordító, drámaíró az egyik legavatottabb szakértője Kleist egész életművének. Az ő fordításában kerül színre most az **Amphitryon**.

Amphitryon, thébai hadvezér győztes háborúból megtérve közeledik hazafelé. Előreküldi szolgáját, Sosiast, hogy jelentse feleségének érkezését. Sosias hazaérve nagy megdöbbenésére saját hasonmásával találkozik, aki nem más, mint Jupiter fegyverhordozója, Merkúr. Először nem hisz a szemének, csak a durva ütlegelés tudja rávenni arra, hogy **másképp** lássa a dolgokat. Jupiter, aki istenként nem veti meg a halandók szerelmét, most Amphitryon feleségét, Alkménét szemelte ki, és tisztelte meg látogatásával. Mivel azonban Alkmene hú urához, Jupiternek csaláshoz kell folyamodnia, ezért Amphitryon képét ölti magára, hogy célját elérje. Merkúr pedig Sosias bőrébe bújjik. Mivel Alkmene pár órája búcsúzott el a férjének hitt Jupitertől, csodálkozik férje gyors visszatérésén. Így derül ki a **csalás**.

Amphitryonnak tudomásul kell vennie, hogy felesége másik férfival töltötte az éjszakát, akiről a nő viszont azt állítja, hogy ő volt. A férfi dühödten kijelenti: ha a hűtlenség beigazolódik, elhagyja feleségét...

A hűség és hűtlenség, a megcsalás és megcsalás, a tisztánlátás és vakság, az emberi egzisztencia isteni-emberi, teremtői-teremtői kérdését feszegető Amphitryon-témát sokan feldolgozták a drámairodalomban. Talán mert a halandóknak boldog elégtételt nyújt, hogy a hű szerelmet az istenek sem tudják elorozni.

SZÉKELY CSABA | **BÁNYAVIRÁG**

A DUNAÚJVÁROSI BARTÓK KAMARASZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZETEK HÁZA ÉS A NEMZETI SZÍNHÁZ
KÖZÖS PRODUKCIÓJA

bemutató | **2013. március 17.** | Kaszás Attila Terem

rendező | **SEBESTYÉN ABA**

játsszák | **Söptei Andrea, Tompos Kátya, László Zsolt, Stohl András, Szarvas József**

A Szép Ernő-díjas Székely Csaba darabja 2011-ben elnyerte a POSZT-on megrendezésre kerülő Nyílt Fórum Vilmos-díját. A **Bányavirág** egy drámatrilógia első része. Az erdélyi bányászfalvakban jelen lévő szegénység és kilátástalanság sok férfit kerget az öngyilkosságba vagy annak kevésbé radikális változatába, az alkoholizmusba. De mégis, az élet makacsul felüti a fejét, képes-e javítani egy kis közösség sorsán, aki tele van életigenléssel, szerelemmel? Van-e kitörési lehetőség a szegénységből, vagy marad a kötél, ami örökségként száll nemzedékről nemzedékre?

Székely Csaba fekete humorral átszótt drámáját a **Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata** tűzte elsőként műsorra, az ő budapesti vendégjátékuk után kérte fel a Nemzeti Színház **Sebestyén Abát**, az ősbemutatót jegyző rendezőt, hogy ezúttal a Nemzeti Színház színészeivel állítsa színpadra a művet.

WILLIAM SHAKESPEARE | **A VELENCEI KALMÁR**

bemutató | **2013. március 22.** | Nagyszínpad

rendező | **MOHÁCSI JÁNOS**

játsszák | **Bánfalvi Eszter, Radnay Csilla, Martinovics Dorina, Nagy Mari, Farkas Dénes, Fehér Tibor, Földi Ádám, Gáspár Sándor, Hevér Gábor, Hollósi Frigyes, Kulka János, Makranczi Zalán, Mátyássy Bence, Szatory Dávid**

Shakespeare **Velencei kalmárja** a lagúnák városában, a nyüzsgő Velencében játszódik. Bassanio, a jóra való, ám kissé bohém velencei nemes Belmontba készül, hogy meghódítsa a gyönyörű és nem mellesleg gazdag Portia kezét. Barátjához, Antonióhoz, a velencei kalmárhoz fordul segítségért, aki közszeretnek örvend, mert segít a bajbajutottakon, és kamat nélkül ad kölcsönt. Antonio minden vagyonát kalmárhajókba fektette, ezért kénytelen elmenni Shylockhoz, a közgyűlöletnek örvendő zsidó uzsoráshoz, aki hatalmas vagyont halmozott fel, és aki kamatra ad kölcsönt, amit keményen be is hajt. Shylock kérges szíve megdobb, hogy végre a markában tarthatja Antonio sorsát, kegyetlen alkut kínál: kölcsönt ad kamat nélkül, de ha Antonio nem fizeti meg időben a tartozást, kivághat egy font húst a testének bármely részéből. Antonio mindene odavész a tengeren. Shylock pedig követeli a törvény szerint neki járó egy font húst.

A **Kovács Márton – Mohácsi István – Mohácsi János** szerzőtrío egy örök-új történetet-témát dolgoznak fel a Nemzeti Színházban.

CIGÁNYESÉN ALAPULÓ ELŐADÁS

A COMÉDIE DE CAEN - CENTRE DRAMATIQUE NATIONAL DE NORMANDIE ÉS A NEMZETI SZÍNHÁZ KÖZÖS PRODUKCIÓJA A FRANCIA INTÉZET TÁMOGATÁSÁVAL

bemutató | 2013. május 3. | Gobbi Hilda Színpad

rendező | **JEAN LAMBERT-WILD**

Jean Lambert-wild színházigazgató-rendező, 2007 óta a normandiai Comédie de Caen vezetője. Ez az intézmény nemzeti és nemzetközi produkciónkat hoz létre, valamint francia és európai független színházi társulatokkal működik együtt. Jean Lambert-wild szerint a színház alapvetően egy olyan művészeti fórum, ahol minden tudományág teret kaphat az önkifejezésre.

Jean Lambert-wild nem mindennapi környezetben nőtt fel Madagaszkáron, és mivel sokáig bűvészként dolgozott, előadásait lélegzetelállítóan mágikus hangulat lengi át. Jean különös indíttatást érez a gyerekszínház, a gyerekirodalom iránt, színházunkban egy olyan produkció létrehozását tervezi, amely a különböző népek és tájak cigánymeséin alapul. Kiindulópontja egy olyan tipikus cigánymese, amelynek témája általános érvényű és az örök mesei toposzok szövik át (átok alatt lévő fa odvában élő kisördög, a favágó, aki elégtételt vesz a kisördögön, a három kívánság teljesítése), és ezt egészíti ki olyan, a cigány folklór egyéb meselemeivel, amelyekben fontos szerepet kap a varázslat és a mágia.

KLAUS MANN | MEPHISTO

bemutató | 2013. május 10. | Nagyszínpad

rendező | **ALFÖLDI RÓBERT**

játsszák | **Bánfalvi Eszter, Martinovics Dorina, Mészáros Piroska, Murányi Tünde, Nagy Mari, Péterfy Bori, Radnay Csilla, Söptei Andrea, Tenki Réka, Udvaros Dorottya, Fehér Tibor, Földi Ádám, Gáspár Sándor, Hevér Gábor, Hollósi Frigyes, László Attila, László Zsolt, Makranczi Zalán, Nagy Zsolt, Stohl András, Szatory Dávid, Znamenák István**

Thomas Mann fia, Klaus, az emigrációban kapott felkérést egy holland könyvkiadótól, hogy a fasizálódó Németország helyzetét fogalmazza meg új regényében. Sógoráról, Gustaf Gründgens színházi intendáns alakját írta meg, a színészt, aki otthon maradt, aki a Harmadik Birodalom szolgálatába állította tehetségét, ragyogó képességeit. A könyv megjelenése idején is nagy botrányt kavart, mert sokan magukra ismertek a megírt alakokban, perek sokasága zúdult a szerzőre. A könyvből készült film világsikere és Oscar-díja hallgattatta el és vetett véget a támadásoknak. Vörös Róbert és Alföldi Róbert a könyv alapján készít új színpadi adaptációt.

SZPUTNYIK HAJÓZÁSI TÁRSASÁG | AZ UTOLSÓ EMBER EURÓPÁBAN

bemutató | 2013. május | Nagyszínpad

rendező | **BODÓ VIKTOR**

játsszák | **a Szputnyik Hajózási Társaság színészei**
a Nemzeti Színház előadásában állandó közreműködők | **Bánfalvi Eszter, Tenki Réka, Makranczi Zalán, Mátyássy Bence, Nagy Zsolt**

A **Bodó Viktor** vezette **Szputnyik Hajózási Társaság** a 2012/2013-as évadban „színházi társasjáték” bemutatására készül, amely tulajdonképpen nem más, mint a jelenleg uralkodó politikai rendszerek és gazdasági anomáliák lemodellezése.

Formailag az előadás a stratégiai társasjátékok (**Catan telepesei, Rizikó**) működési elvére épül, a társadalmi mozgásokat képezi le színházi jelenetek formájában, a diktatúráról, a hatalom természetéről, az új ideológiákról, a hű alattvalókról és a lázadókról beszél –miközben a reality show-k egyes elemeit használva a közönség számára beleszólási és szavazási lehetőséget ad.

A nemzetközi koprodukcióban készülő előadás magyarországi partnere a Nemzeti Színház.

Mivel a projekt egyik legfontosabb témája a beilleszkedés vizsgálata, ezért a Szputnyik Hajózási Társaság színészei mellett állandó vendégszínészekkel próbálják és játsszák majd az előadást: lesz tehát néhány olyan „joker-karakter”, amelyeket a partnerszínházak, így Magyarországon a Nemzeti Színház színészei fognak átvenni.

Koprodukciós partnerek | **Schauspielhaus Graz, Staatstheater Mainz, Kolozsvári Állami Magyar Színház, Habima Tel-Aviv, Nemzeti Színház**